

> Retouradres Postbus 93118, 2509AC Den Haag

Postbus 93118
2509AC Den Haag
www.ncadierproevenbeleid.nl

Contactpersoon

T0900 2800028
NCad@rvo.nl

Onze referentie:
NCad-2023-014

Datum: 11-04-2023

Betreft: schriftelijke bijdrage NCad rondetafelgesprek van 20 april over dierproeven

Geachte leden van de Commissie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Ter voorbereiding en verdieping en van het rondetafelgesprek over proefdiervrije onderzoeksmethoden, ontvangt u hierbij een bijdrage van het Nationaal Comité advies dierproevenbeleid (NCad).

Waar staat het NCad voor

Het NCad is er voor de proefdieren van nu en innovaties van morgen. Wij geven gevraagd en ongevraagd advies aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de Centrale Commissie Dierproeven (CCD) en het IvD-Platform (Platform van de Instanties voor Dierenwelzijn) over de aanschaf, fok, huisvesting, verzorging en het gebruik van dieren in proeven en over alternatieven voor dierproeven.

Als het NCad besluit signalen uit het maatschappelijke veld op te pakken kan zij een ongevraagd advies daarover uitbrengen. Zo'n advies richt zich altijd primair op de Minister van LNV, de CCD of IvD-Platform. Ook verspreidt het NCad zogeheten beste praktijken bij het gebruik van dieren in dierproeven. Het NCad is internationaal actief door het uitwisselen van informatie met de nationale comités van andere lidstaten en neemt deel dan wel organiseert zelf internationale bijeenkomsten. Het NCad stimuleert alternatieven voor dierproeven, zowel op nationaal als internationaal niveau. De gesprekspartners van het NCad zijn professionals in het veld die met en zonder proefdieren werken, en ook dierenwelzijnsorganisaties.

Transitie naar proefdiervrij onderzoek

In 2016 hebben we op verzoek van de staatssecretaris van EZ een advies uitgebracht: 'Transitie naar proefdiervrij onderzoek'. Dit advies en de activiteiten die naar aanleiding daarvan hebben plaatsgevonden, hebben tot een aantal actiepunten geleid die naar de mening van het NCad essentieel zijn voor de ontwikkeling van proefdiervrije innovaties:

1. Voorlopers in innovatieve concepten van gezondheid, levenswetenschappen en 3V's stimuleren;

2. Vanuit een gezamenlijke ambitie streven naar proefdiervrije, innovatieve, excellente wetenschap;
 3. Samenwerking van alle betrokken partijen in binnen- en buitenland;
 4. Daadkrachtige regie op de transitie.
- Momenteel bekijkt het NCad wat er van deze acties terecht is gekomen en waar eventuele hindernissen worden ervaren. Wij zullen in 2023 verschillende deeladviezen uitbrengen over onze bevindingen.

Datum

Onze referentie
NCad-2023-014

Ambitie en realisme

Het NCad stimuleert proefdiervrije innovaties en vindt dat afscheid zou moeten worden genomen van bestaande denkwijzen en praktijken, met name in het regulatoire veiligheidsonderzoek. Resultaten uit de traditionele dierproeven worden regelmatig onterecht als 100% vertaalbaar naar de mens beschouwd en data uit alternatieve of innovatieve proefdiervrije methoden onterecht als risicovol. Om verbetering van de gezondheidszorg en de wetenschappelijke kwaliteit te kunnen realiseren zijn robuuste, betrouwbare, en voor de mens meer voorspellende innovatieve onderzoeksmiddelen anders dan dierproeven, noodzakelijk. Het NCad heeft recent het advies over humaan weefsel uitgebracht waarin aandacht wordt gevraagd om het gebruik daarvan door onderzoekers toegankelijker te maken en niet te laten verzanden in de complexiteit van verschillende wet -en regelgeving.

Het NCad is realistisch en beseft dat er een forse wetenschappelijke investering noodzakelijk is om de transitie naar dierproefvrije wetenschap succesvol te maken. En daar is, evenals voor de andere maatschappelijke transities, een zeer grote financiële investering voor noodzakelijk. Het NCad spreekt de wens uit dat de Kennisagenda Transitie naar Proefdiervrije Innovaties gehonoreerd wordt.

In ons kwalitatief hoogstaand wetenschappelijk onderzoekssysteem spelen proefdieren nog altijd een belangrijke rol. Derhalve is het noodzakelijk dat ook wordt geïnvesteerd in het welzijn van proefdieren. Daarom ontwikkelt het IvD-Platform, ondersteund door het NCad zogeheten Codes of Practice om het welzijn van proefdieren verder te optimaliseren. Experts uit het veld die ervoor zorgen dat de 3V's in acht worden genomen hebben zich verenigd in DALAS. Daar wordt onder andere aandacht besteed aan onderwijs en opleiding zoals in het project Leven Lang Leren. Het is van belang om experts breed op te leiden. Dus niet alleen met een focus op proefdiermodellen, maar ook met aandacht voor proefdiervrije methoden. Het belangrijke werk van DALAS en van het IvD-Platform, is echter vrijwilligerswerk. Het NCad acht het noodzakelijk dat dit platform professioneel wordt ingebed middels financiële ondersteuning. Dat punt komt ook naar voren uit de evaluatie van het stelsel.

Streefbeelden

Het NCad vindt het van belang dat de verschillende betrokken onderzoeksvelden streven naar ontwikkeling en gebruik van onderzoeksmethoden zonder gebruik te maken van proefdieren. Het NCad bevordert dat door bijvoorbeeld het laten opstellen van streefbeelden. Er zijn tot nu toe streefbeelden opgesteld op het gebied van hersenonderzoek, onderwijs en twee zeer binnenkort af te ronden streefbeelden op het cardiovasculaire gebied en immunologie. Het NCad is voornemens om ook dit jaar weer een streefbeeld te laten opstarten.

Internationaal

Het speelveld is complex en er zijn veel (internationale) partijen betrokken. De stakeholders hebben elk verschillende belangen bij dierproeven, maar delen ook waarden, zoals 'goede gezondheidszorg', 'bescherming van mens, dier en milieu', 'goede wetenschap' en 'vermindering dierenleed'. Al deze waarden zijn gebaat bij een focus op proefdier vrije innovaties. Om die innovaties te stimuleren is het van belang dat optimaal gebruik wordt gemaakt van kennis, door intensieve multidisciplinaire en cross-sectorale samenwerking. Het Nederlandse beleid zou daar een coördinerende rol moeten pakken en inzetten op het behoud van en verder stimuleren van de internationale voorbeeldpositie en de voorlopers op het gebied van de 3V's.

Om internationaal succesvol te kunnen opereren is het belangrijk dat ook op nationaal niveau het onderwerp proefdier vrije innovatie als een interdepartementale gezamenlijke opgave wordt opgepakt. Daarbij kan synergie teweeg worden gebracht door verbinding te creëren van de vraagstukken op het vlak van Betere wetenschap ten behoeve van de maatschappij, Vervanging, Vermindering en Verfijning van proefdiergebruik en Versterking van de kenniseconomie. Deze gebundelde inspanning zal van structurele aard moeten zijn. Het proefdiergebruik kan in ons land niet in isolement worden gereduceerd of afgebouwd, omdat de regelgeving rondom dierproeven immers op interdepartementaal, Europees en mondiaal niveau tot stand komt. Bovendien opereren zowel kennisinstellingen als het bedrijfsleven in internationale consortia en afzetmarkten. Dit vereist een stevige en gecoördineerde lobby en coalitievorming op Europees en zelfs mondiaal niveau.

Met vriendelijke groet,

Henk Smid, Voorzitter NCad

Datum

Onze referentie
NCad-2023-014